

A BESZÁMOLÁSI RENDSZERRŐL

Az 1952-es év fordulópontot jelent a statisztikai munka területén és ennek megfelelően a vállalati, minisztériumi stb. statisztikusok, illetve statisztikai szervek és nem utolsósorban a Központi Statisztikai Hivatal életében is.

A szovjet útmutatások nyomán világossá vált, hogy a Központi Statisztikai Hivatal feladata — a vezető szervek tájékoztatása mellett — az egész népgazdaság statisztikai munkájának irányítása, az egységes statisztikai beszámolási rendszer kialakítása.

A szovjet útmutatás, a szovjet tapasztalatok lehetővé tették, hogy kilépjünk a statisztikai feladatoknak csak egy részét jelentő tájékoztatói feladat területéről.

Népgazdaságunk fejlődése által megkívánt fokozottabb feladatok ellátása érdekében a Minisztertanács 2021/6/1952. számú határozatával szabályozta a Központi Statisztikai Hivatal feladatkörét és a statisztikai munka rendszerét.

A minisztertanácsi határozat szerint a Központi Statisztikai Hivatal feladata:

1. a tájékoztatás,
2. a beszámolási rendszer és egységes statisztikai módszerek kialakítása,
3. a statisztikai munka és a beszámolási rendszer ellenőrzése,
4. a statisztikus káderek kiképzésének irányítása és ellenőrzése.

A felsorolásból megállapíthatóan a Központi Statisztikai Hivatal feladatköre jelentősen kibővült. A megállapított új feladatok mindegyike lényegében a statisztikai adatszolgáltatás megbízhatóságát, valóságát és ezáltal szakszerűségét hivatott biztosítani.

Az új feladatok közül az egységes beszámolási rendszer kialakítása a legfontosabbak közé tartozik. Nem lesz tehát érdektelen megvizsgálni azt, miért vált szükségessé ennek törvényes szabályozása.

Az irányító szervek és a Központi Statisztikai Hivatal a vállalatok és egyéb szervek végzett munkájáról, tervteljesítésük mértékéről beszámolójelentések útján értesülnek. Beszámolójelentés küldését az a szerv rendeli el, melynek a vállalat működésével kapcsolatos valamely adata szükséges. Kezdetben se szeri se száma nem volt, a legkülönbözőbb és bátran lehet mondani néha a leghetetlenebb adatok kérésének. A központok, trösztök, minisztériumi főosztályok különböző osztályai igen sokszor olyan adatszolgáltatást rendeltek el, melyre szükségük nem volt és kiselejtezősükig a fiókok mélyén porlódtak. Sok esetben pedig a vonatkozó adat a rendszeres statisztikai adatszolgáltatásban szerepelt csak, éppen az illető szerv nem tudott róla.

A kontárstatisztika — bürokratikus jellege mellett — meggátolja a statisztikát egyik alapvető feladatának teljesítésében a tervteljesítés ellenőrzésében, mert a laza és rendszertelen kérdésekre adott pontatlan válaszok a hibák elkenődésére alkalmasak.

A Központi Statisztikai Hivatal szívós harcot folytatott és folytat a rendszertelen, felesleges, bonyolult, szakszerűtlen, tehát kontárstatisztikák ellen.

Bár több alkalommal szabályozásra került a beszámolójelentések elrendelésének és engedélyezésének kérdése egyes minisztériumok — nem ismervén fel a kérdés fontosságát — szabálytalan, párhuzamos, bonyolult szerkezetű beszámolójelentések adására kötelezték alárendelt vállalataikat, a statisztikai szervektől szakvéleményt nem kértek és az engedélyezésre vonatkozó rendelkezéseket nem tartották be, mivel saját vadászterületnek tekintették az adatszolgáltatással már amúgy is túlterhelt vállalatokat.

Egyes szervek nem vették komolyan a kontárstatisztikák elleni küzdelmet, sőt szabálytalan eljárásukkal lehetővé tették, igen sokszor pedig maguk rendelték el párhuzamos, bonyolult, engedély nélküli beszámolójelentéseket és ezzel megsértették a statisztikai fegyelmet. Ezt bizonyítják a következő példák.

A Belkereskedelmi Minisztérium vendéglátóipari főosztálya a felügyelete alá tartozó vállalatok egy része által adandó olyan adatszolgáltatást rendelt el, melynek kitöltéséhez utasítást nem adott, az adatok egy része pedig a rendszeres havi adatszolgáltatásban is szerepelt.

A Melléktermék és Hulladékgyűjtő Egyesülés pedig, bár 20 cikkre vonatkozó begyűjtési adatszolgáltatásra kért és kapott engedélyt, azt önkényesen 61 cikkre bővítette, holott — mint később kiderült — arra szükség sem volt.

De legkirívóbb az Építőanyagipari Minisztérium 4. sz. Beton- és Cementáruipari Igazgatóságának az eljárása. Nevezett Igazgatóság „az 1951. december 31-i szöveges mérlegbeszámoló-jelentés elkészítéséhez” nem kevesebb, mint 30 „a tervteljesítés elemzéséhez” szükséges kimutató elkészítésére kötelezte a felügyelete alá tartozó vállalatokat. Amellett, hogy a kért adatok nagy része csak pusztán ismétlése a rendszeres statisztikai adatoknak, feleslegesek is, mivel a mérlegbeszámolóknak nem lehet a feladata a tervteljesítés elemzése, de különösen nem 30 kimutatáson keresztül.

A Könnyűipari Minisztérium Nyomda- és Papírfeldolgozóipari főosztálya olyan havi adatszolgáltatást rendelt el, melyet a rendszeres havi adatszolgáltatásokban a vállalatok már jelentenek, pl. beralap és állományi létszám, állománycsoportonként, termelékenység adatok stb. Úgy látzik azonban, hogy ezt az érdekelt főosztály keveselte — holott egyes vállalatok tiltakoztak ellene —, mert a március 1-i állapotnak megfelelő állományi létszám felmérését rendelte el a szervezeti sémának megfelelően. Súlyosbítja a helyzetet, hogy ebben az évben ez már a harmadik hasonló tárgyú adatszolgáltatás, mert előző két alkalommal már a vállalatoknak jelenteniük kellett a létszámot névszerinti felsorolással, egyszer költség-helyenkénti, majd másodszor állománycsoportonként, régi és új bérek feltüntetésével. A március 1-i állapotnak megfelelő állományi létszámot pedig már „csak” bérek nélkül kellett elkészíteni.

A felsorolt példák azt bizonyítják, hogy még vannak bürokraták, akik feladatukat adatkérésekben látják.

Ezek a példák arra figyelmeztetnek bennünket, hogy a kontárstatisztikák még nem pusztultak ki és hogy kérlelhetetlen harcot kell folytatni ellenük; a felelősökkel szemben pedig a legszigorúbb rendszabályokat kell alkalmazni.

Szabatos, egyértelmű, a szükségesnél nem terjedelmesebb adatszolgáltatások, egységes, a tervvel egyező és mérésre alkalmas fogalmak meghatározása csak az egységes beszámolási rendszer kialakításával biztosíthatók.

A beszámolási rendszer meghatározása

Egységes beszámolási rendszer alatt értjük:

egyrészt az adatszolgáltatások, a beszámolójelentések egységes rendszerét, melyet minden szervnek, mindenkinek meg kell tartani;

másrészt az irányító szervek által a beszámolójelentések adataiból készítenő feldolgozások, összesítések kötelező tartalmú zárt rendszerét.

1. Beszámolójelentés alatt értjük azt, ha valamely vállalat, szervezet, intézet, vagy bármely más szerv által működésre vonatkozó számadatot tartalmazó jelentést ad. Adatszolgáltatások a jövőben a Központi Statisztikai Hivatal elnöke által adott engedély alapján rendelhetők el. Az idézett minisztertanácsi határozat pontosan meghatározza az engedélyezési rendszert. A meghatározás a következő: „Az engedélyezési rendszer kiterjed bármely szerv (minisztériumok, trösztök, tanácsok stb.) által elrendelni kívánt bármely irányú, tárgyú vagy formájú — akár folyamatos, akár egyszeri — adatszolgáltatásra, kivéve, ha az adatkérés csak egyes vállalatokra (szervekre), illetőleg azok szűkebb körére és csak egyszeri alkalomra vonatkozik. Az engedélyezett statisztikai beszámolási jelentéseken kívül semilyen szerv, semmiféle statisztikai jellegű adatszolgáltatást nem kérhet és nem adhat, az engedélyezett kérdőíveken, utasításokon és általában a beszámolójelentéseken semmiféle változtatást nem hajthat végre, azokat nem bővítheti, nem szűkítheti és nem szüntetheti meg. Bármely változtatásra ugyanazok a rendelkezések érvényesek, mint az új adatszolgáltatások bevezetésének engedélyezésére“.

Az engedélyezésre vonatkozó minisztertanácsi határozat végrehajtása komoly feladatot ró a statisztikai szervekre és a Központi Statisztikai Hivatalra egyaránt. A beszámolójelentések engedélyezésének központi rendszere nemcsak azt kell jelentse, hogy a Központi Statisztikai Hivatal bírálja el és engedélyezze az adatszolgáltatásokat. A minisztériumok statisztikai osztályainak kötelessége a főosztályok vagy alárendelt szervek által elrendelni kívánt adatszolgáltatás felülvizsgálata és elbírálása. Csak a helyesnek tartott adatszolgáltatás küldhető el a Központi Statisztikai Hivatalnak engedélyezés végett. Az eddigi gyakorlat azt mutatja, hogy sokszor a minisztériumi statisztikai osztály megkerülésével kerülnek adatszolgáltatás iránti kérelmek a Központi Statisztikai Hivatalhoz. De ha a statisztikai osztály útján történik a továbbítás, az rendszerint csak „továbbítás“, mert a statisztikai osztály ilyenkor csak a postás szerepét tölti be, a hozzá érkezett kérdőívet minden kritika nélkül továbbítja. Ezt a helytelen gyakorlatot meg kell szüntetni és a statisztikai osztálynak kell

elsősorban az adatszolgáltatás tisztaságára, egyértelműségére, a statisztikai fegyelem megtartására ügyelni. Ez természetesen nemcsak a minisztériumi statisztikai osztály, hanem a főosztályok, igazgatóságok, trösztök, központok statisztikai osztályának, illetve csoportjának a feladata is. A statisztikusoknak kell tehát elsősorban érvényt szerezni a minisztertanácsi határozat engedélyezésre vonatkozó rendelkezésének azáltal, hogy minden a területükre vonatkozó adatszolgáltatás iránti kérelmet felülvizsgál és a felettes szerv statisztikai osztályának továbbítanak. Mivel az engedélyezési rendszer a beszámolójelentés formáját, méretét is megszabja, a kérdőíveket kinyomatni, sokszorosítani kívánt formában és nagyságban kell elkészíteni. Erre szükség is van, mert a kérdőívnek nyomdabeadásakor nem kell újra nyomtatványszerkesztéssel foglalkozni.

A kérdőíveken a Központi Statisztikai Hivatal engedélyszámát fel kell tüntetni. A statisztikai szervezetek további feladata szigorúan őrködni a felett, hogy engedélyszám nélküli beszámolójelentéseket senki ne kérjen és ne is adjon.

Az említett minisztertanácsi határozat szerint a minisztériumoknak az engedélyezett beszámolójelentésekről okmánytárat kell létesíteni. Az okmánytárban az engedélyezés számának megfelelő sorrendben kell az engedélyezett kérdőívet, az ahhoz tartozó utasítást és a Központi Statisztikai Hivatal engedélyezésre vonatkozó értesítését elhelyezni. Célszerű az okmánytár főosztályok, illetve igazgatóságok szerint tagolni, vagy az okmánytár mellett kartonrendszerű nyilvántartást készíteni. Az okmánytár lehetővé teszi az egész beszámolósi rendszer áttekintését, egyben pedig a beszámoló törvényességének legfontosabb ellenőrző eszköze.

A Központi Statisztikai Hivatalnak a népgazdaság egészére vonatkozóan kell okmánytárat létesíteni az engedélyezett beszámoló-jelentésekről.

A mérlegbeszámolókat és a költségvetéssel kapcsolatos beszámolókat a pénzügyminiszter szabályozza. A számvitel egészének, tehát a könyvvitel és a statisztika egységének biztosítása érdekében azonban ezeket a beszámolókat csak a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben lehet engedélyezni. Ezen túlmenően a könyvvitel rendszere, tehát a számlakeretek is csak a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben szabályozhatók.

A minisztertanácsi határozat ezen rendelkezése nagy horderejű. Eddig ugyanis a könyvvitel rendszerét, a számlakereteket a pénzügyminiszter egyedül szabályozta, az érdekelt szervek, így a Központi Statisztikai Hivatal is véleményüket az OSZB-ban nyilváníthatták. Az OSZB csupán a Pénzügyminiszter tanácsadó szerve lévén, a döntés végsőfokon a pénzügyminiszteré volt.

A statisztika rendszerét a Központi Statisztikai Hivatal elnöke szabályozta.

A könyvvitel és statisztika említett módon való szabályozása arra vezetett, hogy a két számviteli ág rendszere nem volt minden esetben egybehangolt. Népgazdaságunk fejlődése pedig fokozottabb követelményeket támaszt számvitelünkkel szemben. Ezért kellett arról gondoskodni, hogy a két számviteli ág rendszerében egységes elvek érvényesüljenek, lehetővé válják a két számviteli ág kapcsolatának kimélyítése, a felesleges, párhuzamosan végzett feldolgozások és ismétlődő adatszolgáltatások kiküszö-

bőlése révén a számviteli munka hatásfokának emelése. Az említett követelmények megvalósítása komoly és nehéz feladatot ró a Központi Statisztikai Hivatalra és a Pénzügyminisztériumra egyaránt, ezért szükség van a két szerv állandó, jó együttműködésére.

A mérlegbeszámoló a vállalat gazdasági eredményének főleg pénzügyi vonatkozásaira terjed ki és adatforrása ebben a tekintetben a könyvelés. A statisztika megfigyelési köre egy iparágon, vagy egy vállalaton belül nem szorítkozhat csak egy jelenség megfigyelésére, hanem a tervteljesítés ellenőrzése érdekében a vállalat működésének összes kihatásait megfigyeli, tekintet nélkül arra, hogy az adatok mely számviteli ág elsődleges feljegyzéseiből származnak. Például az anyagstatisztika, a béralapokra vonatkozó statisztikai beszámolók, az önköltségstatisztika esetében nincs kétség az iránt, hogy statisztikai beszámolóról van szó, holott az adatokat a könyvvitel feljegyzéseiből merítik.

A vállalat gazdaságosságának, pénzügyi tervteljesítésének megállapításánál a statisztika a mérlegbeszámolókra támaszkodik, mert értelmetlen lenne ugyanezeket az adatokat még egyszer összegyűjteni.

Ezek után nem lehet kétséges, hogy a mérlegbeszámolókon kívül a könyvelés feljegyzéseiből nyert bármilyen adat kérését engedélyezés alá kell vonni. Így például az anyagstatisztika, ha az anyagkönyvelés alapján készíti el beszámolójelentését; a Magyar Nemzeti Banknak adandó a készletekre vagy a hitelállományra vonatkozó és a könyvelésből nyert adat-szolgáltatás nem képezik a mérlegbeszámoló részét. Ha ezeket a beszámolókat nem vonnánk be az engedélyezés körébe, a beszámoló rendszer foghíjas lenne és bő alkalom kínálkoznék a statisztikai fegyelem megsértésére, a minisztertanácsi határozat engedélyezésre vonatkozó rendelkezéseinek kijátszására.

2. A beszámolási rendszer, a minisztertanácsi határozat szerint: „kiterjed nemcsak a statisztikai kérdőívekre és utasításokra, hanem ezek feldolgozásának, összesítésének módjára, meghatározza valamennyi beszámolójelentés formáját, méretét, határidejét a legelső adatszolgáltatótól kezdve a minisztériumig, illetve a Központi Statisztikai Hivatalig“.

A beszámolórendszer tehát több, mint az engedélyezett kérdőívek, beszámolójelentések összessége, A beszámolórendszer jelenti a beszámolójelentések adatainak előírt módon való összesítését, tehát magában foglalja valamely szerv (pl. minisztérium, főosztály stb.) területére engedélyezett beszámolójelentéseket, az ezekből készített feldolgozások, összesítések és jelentések láncolatát a minisztériumi statisztikai osztályig, illetve a Központi Statisztikai Hivatalig. Tehát pl. a beszámolórendszer szabja meg azt, hogy a termelésre vonatkozó vállalati beszámolójelentésből milyen összesítéseket kell készíteni, míg végül csak forint összegben megállapított termelési érték és a kiemelt gyártmányok mennyiségi adata kerül végső fokon jelentésre, holott a vállalat jelentése ennél sokkal részletesebb volt. A beszámolórendszer nemcsak a beszámolójelentés formáját és tartalmát szabja meg, hanem kötelező tartalommal előírja azt is, hogy az irányító szervezetnek a területükre vonatkozóan milyen adatokat, ezek alapján milyen mutatókat kell feleltes szerveiknek, illetve a Központi Statisztikai Hivatalnak jelenteni.

A megszabott beszámolórendszer nem jelenti az alapvető mutatószámokból képzett összefüggő kiértékelések leszűkítését, a mutatószámok

variálásának, kombinálásának korlátozását, hanem ellenkezőleg azt biztosítja, hogy a lényeges kérdések és összefüggések a beszámolórendszer alkotó összesítésekből ki ne maradjanak. Pl. kedvező tervteljesítés esetén nem lehet kihagyni a termelékenység kedvezőtlen alakulására vonatkozó mutatót.

Egységes beszámolórendszer kialakítása lényegében új feladat és a Központi Statisztikai Hivatalra és a minisztériumok statisztikai szerveire egyaránt felelősségteljes, szép munkát ró.

A minisztertanácsi határozat szerint a beszámolási rendszert ez év végéig kell elkészíteni. A határozat szerint a Népgazdasági Tanács a beszámolórendszer minisztériumonkénti csoportosításban hagyja jóvá. Természetes, hogy a beszámolórendszer kialakítását ennél kisebb egységre vonatkoztatva kell elkészíteni. Erre alkalmasnak látszik a minisztériumi főosztály, illetve igazgatóság, mert e szervek nagyjából egy szakmai ág vállalatait foglalják össze.

Az adatszolgáltatási szükséglet felmérése és bejelentése

A beszámolórendszer kialakítása újszerű feladat lévén, szükségessé vált e munka módját és ütemét első ízben részletesen szabályozni.

A minisztertanács említett határozata elrendelte, hogy az egységes statisztikai beszámolási rendszer előkészítésére minden minisztériumnak fel kell mérni, tehát meg kell állapítania rendszeres adatszolgáltatási szükségletét és azt legkésőbb 1952. június hó 1-ig a Központi Statisztikai Hivatalnak be kell jelenteni. Ez azt jelenti, hogy az érvényben lévő rendszeres (napi, heti, dekad, havi stb.) beszámolójelentések közül azokat, melyekre feltétlenül szükség van, be kell jelenteni. A Központi Statisztikai Hivatal az egységes eljárás biztosítása érdekében részletesen szabályozta a bejelentés során követendő eljárást.

Az adatszükséglet főosztályonkénti, igazgatóságonkénti felmérésénél a beszámolórendszerbe való javaslat megtétele során a következő módokon lehet eljárni:

a) A főosztályi igazgatóság a rendelkezésre álló nyilvántartások alapján állapítja meg a javaslandó beszámolójelentéseket.

b) A főosztály, igazgatóság a Központi Statisztikai Hivatal részére történő bejelentéséhez hasonlóan begyűjti az adatszolgáltató szervektől az általuk adott beszámolójelentéseket és ezekből kiindulva a felesleges adatszolgáltatásokat figyelmen kívül hagyva, a terjedős, túlméretezett adatszolgáltatásokat a szükséges mértékre szállítva készíti el javaslatát a beszámolójelentésekre vonatkozóan.

A beszámolórendszerbe javasolt beszámolójelentéseket jegyzékbe foglalva kell a Központi Statisztikai Hivatalnak továbbítani. Ebben a jegyzékben fel kell sorolni a beszámolójelentések lényeges adatait, tehát mely szervek az adatszolgáltatók, kik részére hány példányban kell a jelentést elküldeni, mi a jelentés tartalma és mi a beküldési határidő, tehát a beszámolójelentések lényeges adatait kell itt ismertetni.

Külön jegyzékbe kell foglalni azokat a beszámolójelentéseket, melyek a minisztérium és az alárendelt irányító szervek (tröszt stb.) adatszükségletét képezik a felügyeletük alá tartozó adatszolgáltató szervekre vonatkozóan. Pl. a Bánya- és Energiaügyi Minisztérium szénbányászati főosz-

tálya részére valamely szénbányászati vállalat termelésére vonatkozó jelentés (bejelentő szerv a BEM).

Külön jegyzékbe kell felsorolni azokat a beszámolójelentéseket, melyek a minisztérium adatszükségletét tartalmazzák, de nem a felügyeletük alá tartozó szervekre vonatkozóan. Az előbbi példához kapcsolódva ide értendő a szénbányászati főosztály felügyelete alá tartozó Közgazdasági technikum adatszolgáltatása a közoktatásügyi minisztérium részére a beiskolázott tanulókra, vagy a tanulmányi eredményre vonatkozóan (bejelentő szerv a Közoktatásügyi Minisztérium).

Erre a különválasztásra azért volt szükség, hogy egyrészt fontos adatok az engedélyezés során ki ne maradjanak, másrészt, hogy az a szerv jelentse be az adatszolgáltatást, amelynek arra szüksége van.

Az adatszolgáltatási szükséglet teljes felmérése és áttekintése érdekében be kell jelenteni a Központi Statisztikai Hivatal engedélyszámával már rendelkező beszámolójelentéseket is.

Fontos, hogy a minisztériumok bejelentéseiket ne a megszabott végső határidőre, június 1-re tegyék meg, mert ez a minisztériumoknál és a Központi Statisztikai Hivatalnál egyaránt torlódásokra és rohammunkára vezet. Ennek elkerülése érdekében a minisztériumi statisztikai osztályok készítsenek részletes munkatervet. A munkatervnek ki kell terjedni arra, hogy főosztályonként, illetve igazgatóságonként milyen módon történik az adatszükséglet felmérése; továbbá, hogy szervenként mikor kell a bejelentést megtenni. A minisztérium statisztikai osztálya felelős a minisztérium egész területén a beszámolási rendszer kialakításáért, ezért állandó figyelemmel kell kísérnie a felmérési munka ütemét és az előírt határidők betartását. A munkát úgy kell ütemezni, hogy a statisztikai osztályoknak elegendő ideje legyen a főosztályok által beterjesztett jegyzékek felülvizsgálására és szükségszerű helyesbítésére.

A Központi Statisztikai Hivatal a minisztériumok által a beszámolórendszerbe javasolt beszámolójelentéseket folyamatosan, de legkésőbb 1952. július 1-ig főosztályonkénti csoportosításban engedélyszámmal látja el és az engedélyszámokat a bejelentő jegyzékek megfelelő rovatába is bejegyzi. A Központi Statisztikai Hivatal a beszámolójelentések engedélyszámát a bejelentőjegyzék és azok mellékletét képező beszámolójelentések egy példányának visszaküldésével közli a minisztériummal.

A minisztérium tervfőosztálya, illetve statisztikai osztálya az engedélyszámmal ellátott beszámolójelentéseket saját okmánytárába helyezi és az engedélyszámot az érdekelt szervekkel közli és egyidejűleg a minisztérium hivatalos lapjában is közzéteszi.

A beszámolási rendszer kialakítása

Ezután történik a tulajdonképpeni beszámolórendszer kialakítása. A Központi Statisztikai Hivatalnak a javasolt beszámolójelentéseket folyamatosan felül kell vizsgálni, az operatív munkát alá nem támasztó, felesleges, párhuzamos adatszolgáltatásokat törölve az érdekelt minisztériumokkal egyetértésben kell elkészíteni minisztériumonkénti, ezen belül főosztályonkénti, illetve igazgatóságonkénti csoportosításban a beszámolórendszert. Az így elkészített beszámolórendszert a Nép gazdasági Tanács hagyja jóvá. A jóváhagyott beszámolórendszeren nem szabad változtatni. Ha vala-

milyen rendszeres vagy egyszeri beszámolójelentés elrendelésére van szükség erre az engedélyezési eljárás ismertetése során mondottak az irányadók.

A fentiek szerint elkészített és jóváhagyott beszámolási rendszer azonban nem tekinthető dogmának. Azon népgazdaságunk fejlődése által megkívánt követelményeknek megfelelő változtatást végre kell hajtani, új beszámolókat beiktatni, idejétmúlt, elavult beszámolókat megszüntetni. Ennek végrehajtására a minisztertanácsi határozat elrendelte, hogy a Központi Statisztikai Hivatal legalább kétévenként vizsgálja felül a minisztériumok statisztikai rendszerét és a kérdőívek számának és terjedelmének csökkentésére a Népgazdasági Tanácsnak tegyen javaslatot.

*

Összefoglalóul megállapítható, hogy egységes elvek szerint engedélyezendő beszámolójelentések, ezek alapján kialakítandó egységes beszámolórendszer nagymértékben megjavítja a számviteli munkát általában, a statisztikai munkát különösen, mert

tehermentesíti a vállalatokat, az adatszolgáltató szerveket, a rendszertelen, pontatlan, sokszor pedig rendelkezésre nem álló és meg nem állapítható adatok szolgáltatása alól;

az irányító szervezeteknek a tervvel egyező és az alájuk rendelt vállalatok, szervek munkáját, tervteljesítését hűen kifejező adatok, mutatószámok állnak rendelkezésre.

Az elmondottak a statisztikai munka mennyiségének csökkentése útján lehetővé teszik a statisztikai munka minőségének az emelését, a hibákat felfedő és a kimagasló eredmények alapján iránytmutató értékelések elkészítését.